

Ayrıntılar

Özlem Ak [TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi

Kurbağalar

7537 amfibi (hem karada hem suda yaşayan canlı) türünün 6631'ini kurbağa türleri oluşturuyor. Bu kadar farklı türü olan kurbağalarla ilgili az bilinenler bu ayki Ayrıntılar'da.

✓ Kurbağalar sınıfının bir takımı olan kuyruksuz kurbağalar (Anura) su kurbağasıgillerin de (Ranidae) dahil olduğu 55 aile içeriyor.

✓ Su kurbağaları Antarktika hariç her kıtada bulunurlar, ağaçlardan çöllere çok geniş bir yaşam alanları vardır.

✓ Özellikle Orta ve Güney Amerika'nın çoğu bölgesinde yaygın olarak görülen tungara kurbağası nerede dolaşırsa da dolaşsın ya da

nerede zıplarsa zıplasin yuvası yumurtalarını bıraktığı yerdir. Diğer pek çok kurbağa türü gibi tungara kurbağaları da yumurtalarını muhafaza etmek için köpük yuvalar yapar.

✓ Tungara kurbağaları yuvalarını üç aşamadan oluşan farklı bir işlemle inşa eder. Oluşturdukları katmanlı yapı yumurtaları yırtıcı hayvanlardan ve oksijene aşırı derecede maruz kalmaktan korur.

✓ Köpüksü yapışkan maddenin yapılması iki aşamalıdır. Çiftleşme sırasında dişi kurbağa proteinden oluşan köpüğün öncül maddesini salgılar. Erkek bu öncül maddeyi önce ayaklarıyla toplar, sonra bacaklarıyla tekmeleyerek maddenin havayla temasını sağlar ve köpük hazır olur!

✓ Bu köpüğü sakın küçümsemeyin! Bu yapışkan madde bir gün hayatınızı kurtarabilir. 2016 yılının Mart ayında araştırmacılar tarafından yapılan açıklamaya göre dayanıklı ve toksik olmayan tungara köpüğü, ağır yanıkların tedavisinde kullanılan ilaçlar ve antibiyotikler için mükemmel bir salım yöntemi.

✓ Kurbağalarla ilgili doğru olmayan bir şey var: Kurbağaların “kurbağa taşı” denilen nesneyle bir ilgisi yok. İlk kez Romalı doğa bilimci Pliny'nin 1. yüzyılda söz ettiği ve her çeşit tıbbi amaçla kullanılan mat renkli bu nesnenin, tılsımlı bir özelliği olduğuna inanılıyordu. Bilimsel bir kontrolden sonra aslında kurbağa taşının *Lepidotes* balıklarının fosilleşmiş dişleri olduğu fark edildi.

✓ Kurbağalar gün geçtikçe büyüyen bir sorun olan doğal yaşam alanlarının kaybolmasıyla ve iklim değişikliğiyle nasıl mücadele edecek? 2015 yılında yapılan bir araştırma kurbağa türlerinin yok olma oranının 1970'lerden bu yana dört kat arttığını söylüyor. Araştırmacılar son 40 yılda kurbağa türlerinin %3'ünden daha fazlasının neslinin tükendiğini, gelecek yüzyılda da yaklaşık %7'sinin daha kaybolacağını tahmin ediyor.

✓ Ancak yeni kurbağa türleri keşfetmek için yağmur ormanlarının derinliklerine girmek zorunda olduğunuzu düşünmeyin. 2012 yılında Bangladeş'in dünyanın en kalabalık şehirlerinden biri olan başkentinin ortasında, daha önce bilinmeyen *Zakerana dhaka* isimli bir tür keşfedildi.

✓ 2015 yılında Kosta Rika'da, sevilen çocuk programı *Susam Sokağı*'ndaki Kurbağa Kermit'e çok benzeyen bir şeffaf cam kurbağası türü keşfedildi. Brian Kubicki adlı araştırmacının keşfettiği bu kurbağaya araştırmacının annesinin anısına ithafen Diane'in çıplak kalpli cam kurbağası (*Hyalinobatrachium diana*) adı verildi.

✓ TV'de ilk kez 1955 yılında yayımlanan *Susam Sokağı*'ndaki Kurbağa Kermit bir pinpon topundan ve programın yaratıcısı Jim Henson'un annesinin eski paltosundan yapılmıştı. Bu mütevazı başlangıcın ardından Kermit'in yolculuğu Smithsonian Ulusal Amerikan Tarihi Müzesi'ne kadar uzandı.

<http://discovermagazine.com/2016/dec/20-things-you-didnt-know-about-frogs>

✓ Pek çok kurbağa türü tehlike altında olsa da, haberler hep bu kadar kötü değil. Araştırmacılar her yıl daha önce bilinmeyen bir tür keşfediyor. Örneğin 2015 yılında Güney Brezilya'nın Atlantik yağmur ormanlarında yedi yeni tür keşfedildi.